

ÖZET: Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünde sözleşmeli mühendis olarak görev yapılan süreler ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı Bel-Ka A.Ş.’deki sigortalı hizmet sürelerinin 657 sayılı Kanununun 68/B maddesi kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hk. (05/12/2013-21018)

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünde sözleşmeli mühendis olarak görev yapmakta olan ...’ün Bakanlığınız merkez teşkilatına daire başkanı olarak atanmayı talep ettiğini belirterek, ilgilinin Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı Bel-Ka A.Ş.’deki sigortalı hizmet süreleri ile Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğündeki hizmet sürelerinin 657 sayılı Kanununun 68/B maddesi kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesinde; “Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

- a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,
- b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300’den az olanlar için en az 10 yıl,
- c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu süreler iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subay lıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır...” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde; “Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşları şunlardır:

- a) Genel bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idareler ve bunlara bağlı kuruluşlar,
- b) İl Özel İdareleri ve belediyeler, bunların birlikleri ve bunlara bağlı iktisadi müesseseler, işletmeler,
- c) İktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri,
- d) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları dışında kalan ve kamu fonu kullanan, özel kanunlarla veya bunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kuruluşları ve bu nitelikteki bankalar ve bunların en az sermayesinin yarısından fazlasına iştirak suretiyle kurdukları müessese, ortaklık ve iştirakler,
- e) Döner sermayeli kuruluşlar ile özel kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları...” hükmüne yer verilmektedir.

Yapılan incelemede, BELKA Ankara Katı Atıkları Ayıklama ve Değerlendirme Bilgisayar, İnşaat, Nakliyat ve Taahhüt Yemek Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine dayanılarak esas mukavele (ana sözleşme) tanzim ve imza edilmek suretiyle teşkil edildiği görülmektedir. Yani, 5393 sayılı Belediye Kanununun 70’ inci maddesine göre belediyelere, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 26’ncı maddesine göre de büyükşehir belediyelerine verilen şirket kurabilme yetkisine dayanılarak kurulmuş bir şirket olmadığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple de, bahsedilen şirketin kuruluşuna

ilişkin olarak 5393 ya da 5216 sayılı kanunlar uyarınca alınmış bir Belediye Meclis Kararı bulunmamaktadır. Ayrıca bahsedilen Şirketin, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 26'ncı maddesine göre, belediyeler ve diğer mahalli idareler ile bunların kurdukları birlikler tarafından Bakanlar Kurulunun izni alınarak kurulmuş bir ticari kuruluş ta olmadığı görülmektedir.

Nitekim yine yapılan incelemede belirtilen Şirketin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun yanı sıra 6098 sayılı Borçlar Kanunu ve 4857 sayılı İş Kanunu gibi özel hukuk hükümleri dairesinde idare edilip işletilen bir anonim şirket statüsünde bulunduğu, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre kurumlar vergisi ödediği, Kamu İhale Kanununa ve Sayıştay denetimine tabi olduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan bahsedilen Şirketin sermaye yapısı incelendiğinde, bu Şirkette halen Ankara Büyükşehir Belediyesinin bağlı kuruluşu olan Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) Genel Müdürlüğünün % 99,925, BELPA ve BELSO A.Ş.'nin % 0,001'er, BELPLAS A.Ş.'nin % 0,0005 ve BELSO A.Ş.'nin de % 0,0025 payının bulunduğu görülmektedir. Görüleceği gibi, ne İl Özel İdaresinin ve Büyükşehir Belediyesinin ne de diğer belediyeler ile bunların birliklerinin, belirtilen Şirkette herhangi bir payları bulunmamaktadır.

Buraya kadar belirtilen hüküm ve açıklamalar ışığında, BELKA A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün, 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen iktisadi müessese ve işletmelerden biri olarak tanımlanmasının mümkün olmayacağı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, bu Şirkette % 99,925 oranı ile en yüksek paya sahip olduğu anlaşılan Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) Genel Müdürlüğünün hukuki statüsü incelendiğinde; adı geçen Genel Müdürlüğün, 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun bu Kanunun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanacağına ilişkin ek 5'inci maddesi hükmüne dayanılarak Bakanlar Kurulunun 11/03/1987 tarihli ve 87/11594 sayılı Kararı ile, kamu tüzel kişiliğine haiz ve müstakil bütçeli bir kuruluş şeklinde teşkil edildiği görülmektedir.

Hal böyle olunca da bahsedilen Şirketin, 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde tanımlanan özel kanunlarla veya bunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kuruluşlarının, en az sermayesinin yarısından fazlasına iştirak etmek suretiyle kurdukları ortaklıklardan biri olarak değerlendirilebileceği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Bel- Ka A.Ş.'nin 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına girmesi sebebiyle ilgilinin söz konusu Genel Müdürlük ve Şirkette geçen hizmet sürelerinin tamamının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.